

inquit liberi sunt filij. Sed tñ ne scandalizem⁹ eos: ait Petro. Uade mitte hamū in mare: et qui primus piscis ascenderit: aperios eius et inuenies staterem: id est duas didrachmas. Stater ponderis genus est habens quatuor drachmas. Inuenis ibi: da illis pro mer te. **B**ñe retribues pro me. **V**ento habem⁹ primū piscē hamo captū: hamo cōprehensum. **P**rimū surgentez de mari: primogenitū a mortuis. In eius ore inuenim⁹ duas didrachmas: id ē quatuor drachmas: in ei⁹ ore iuenim⁹ quatuor euāgelia. **I**stis q̄tuor drachmis ab exactōe h⁹ seculi liberamur: p̄ quatuor euāgelia debitorēs nō remanēbim⁹. **I**bi em̄ peccata nra omnia solūntur. **R**etribuit ergo p̄ nobis gratias misericordie ip̄i. **N**ihil debebat: p̄ se nō reddidit: sed p̄ nobis reddidit. **E**cce inquit venit p̄nceps mūdi hui⁹: et in me nihil inueniet. **Q**uid est in me nihil inueniet: **N**ullū peccatū in me inueniet: quare occidat me: nō habet. **S**ed vt sciāt omnes ait: quia voluntatem patris mei facio: surgite eamus hinc. **Q**uid est surgite eamus hinc? **I**d est non necessitate: sed volūtate patior reddens qd̄ nō debeo. **B**ñe retribues pro me. **B**ñe misericordia tua i eternū. **Q**uid desiderē: **N**ō diē hominū. **N**ō laborui sublequēs te dñe: et diē hominū nō cōcupiui tu scis. **E**cce martyr sācta Crispina si desideraret diē hominū negaret chrištū: **P**lus hic uiueret: s̄ in eternū non uiueret. **M**aluit in eternū uiuere: q̄ paulo ampli⁹ t̄p̄aliter uiuere. **B**enigz domine misericordia tua in eternū: nō ad temp⁹ volo liberari. **M**isericordia tua i eternū: qz martyres liberasti. **E**t sic cito de hac vita abstulisti. **B**ñe misericordia tua in eternū. **O**pera manū tuarū ne despicias. **N**on dico: **B**ñe ne despicias opa manū meaz: nō me iacto de opibus meis. **E**xquisiui domini manib⁹ meis nocte corā eo: et nō sum deceptus: sed tñ nō cōmendo opa manū mearū. **T**imeo ne cuz inspereris inuentas plura peccata q̄ merita. **H**oc solum rogo: hoc dico: hoc impetrare desidero: **O**pera manū tuaz ne despicias. **O**pus tuum in me uide: non meum. **N**am meuz si uideris damnas: tuum si uideris coronas: quia et quecūqz sunt opera bona: opera mea abs te mihi sunt: et ideo tua magis q̄ mea sunt. **A**udio quippe ab apostolo tuo: gratia salui facti estis p̄ fidem: et hoc nō ex uobis: sed dei donū est: nō ex opibus: ne forte q̄s ex

tollatur. **I**pius em̄ sum⁹ figmentū creati in chrišto Jesu in opibus bonis. **E**rgo siue in eo qd̄ hoies sum⁹: siue i eo qd̄ ex nra implete mutati: et iustificati sumus: **B**ñe opera manū tuaz ne despicias.

ExPLICIT Tractatus de ps. CXXXVII.

INCIPIT Tractatus de ps. CXXXVIII.

Prefatio.

Psalum nobis breuem paueramus: quem mādaueram⁹ cantare a lectore: sed ad horam quātum uidef perturbatus: alterū p̄ altero legit. **M**aluumus nos in errore lectoris sequi voluntatē dei: q̄ nostrā in nostro p̄posito. **S**i ergo vos in eius p̄litate aliquādiu tenuerim⁹: nobis nō imputetis. **S**ed credatis deū nos nō in fructuose laborare uoluisse. **N**ecqz em̄ frustra in p̄mo peccato nostro penā accepim⁹: vt in sudore uultus nri panē manducem⁹. **I**m̄ si panis est attēdite: **P**anis autē est si chriustus est. **E**go suz inqt panis uiuus q̄ de celo descēdi. **Q**uē māifestatū nob habem⁹ in euāgelio: ip̄m queram⁹ et i p̄phetis. **H**ic ibi nō uident sup quorū cor adhuc uelamē positū est: **U**n̄ audiuit caritas uia bester no die. **N**obis ait: qz sacrificiū uesp̄tinum crucis domini cōscidit uelū: vt pateant iaz templi secreta: q̄ diu nobis chriustus predicat: et si cū labore et sudore māducand⁹ est panis. **L**oquit autē dñs noster Iesus chriustus in p̄phetis aliqui ex p̄sona capitis nri: qui est ip̄e chriustus saluator: sedēs ad dexte ram patris: qui etiā p̄pter nos natus de uirgine: et sub pontio Pilato q̄lia nostis pass⁹ est: fuso innocente sanguie: qd̄ est p̄ciū nostrum: redemit nocentes a captiuitate in q̄ detinebamur a diabolo: donādo nob delicta: et ip̄o p̄cio nostro sanguie suo delēs chi rographū quo debitorēs tenebamur. **I**p̄e est rector et sponsus et redemptor ecclie caput nostrū: et utiqz si caput est: habet corp⁹. **C**orpus autē eius sancta ecclia que etiā cōiunx eius: cui dicit ap̄lus: **E**os autez estis corp⁹ chriusti et membra. **T**otus itaqz chrišt⁹ caput et corp⁹: tanq̄ integer uir: qz et femia de uiro facta est: et ad uirū ptinet: et dictum est de p̄mo p̄ugio: **E**runt duo i carne vna. **H**oc autē ad mysteriū interpretat ap̄lus: non frustra esse dictū de illis duob⁹ homibus: nisi qz in eis iam figurabat chriustus et ecclia. **N**ā hoc sic exponit ap̄lus: **E**rūt duo in carne inqt vna: sacramētū hoc magnū est. **E**go autē dico: in chrišto et ecclia. **B**icit etiā ip̄m **A**dā formā futuri: qui ē inqt forma fu

Alia lra
t in seculi.

Alia lra.
t et

turi. Si ergo Adā forma futuri: quō de latere dormiētis Eva facta est: sic ex latere domini dormiētis: id est in passione morientis et in cruce percussis de lancea manauerūt sacramēta quibus formaret ecclesia. Nam de futura eadē passione sua sic dicit in alio psalmo: Ego dormini et somnū cepi et exurrexi: quia dominus suscepit me. Ergo dormitio intelligit passio. Eva de latere dormiētis: ecclesia de latere patientis. Loquit ergo dominus noster Iesus christus in prophetis: aliqui ex voce sua: aliquādo ex voce nostra: quia unū se facit nobiscū: sicut dictū est: Erūt duo in carne vna. Unde dicit et ipse dñs in euangelio cū de cōiugio loqueret: Igit iam non sunt duo: sed vna caro. Vna caro: quia de nostra mortalitate carnē suscepit. Nō autē vna diuinitas: quia ille creator: nos creatura. Quicquid igitur dominus loquit ex persona suscepta carnis: et ad illud caput pertinet quō iam ascēdit in celos: et ad ista membra que adhuc in terrena peregrinatione laborant. Pro quibus laborantibus membris cum ea Salus insequeret: clamauit de celo: Saule saule quid me persequeris: Audiamus ergo loquentem dominū nostrū Iesum christum in prophetia. Cantati enim sunt ipsi psalmi: longe anteq̄ dñs de Maria virgine nasceret: nō anteq̄ dominus esset. Semp̄ enim creator omnium: aliqui autē et natus ex creatura. Diuinitatem enim illam credam: et quātū possum intelligam: equalem patri. Sed illa diuinitas patri equalis facta est princeps mortalitatis nostre: nō de suo: sed nostro: vt et nos efficeremur principes diuinitatis eius: nō de nostro: sed de ipsius.

Expositio psalmi.

Domine probasti me et cognouisti me: Dicit hoc ipse dominus Iesus christus: dicat et dño patri. Nō enim dñs est pater: nisi quia dignatus est nasci secundum carnē. Pater est dei: dominus hominis. Quis nosse cui pater est: Equali sibi filio. Apostolus dicit: Qui cū in forma dei esset non rapinam arbitratus est esse se equalē deo. Hinc forme pater est deus equali sibi forme unigenito filio nato de substantia sua. Propter nos autē vt resciceremur et efficeremur principes diuinitatis eius repati ad vitā eternā: quia ipse vt dixi: factus est princeps mortalitatis nostre: quid de illo ait apostolus ibi: vbi dixerat: Qui cū in forma dei esset: nō rapinam arbitratus est esse se equalē deo: Sed semetipsus inquit exinanīuit: formā serui accipiens: in similitudine hominū factus: et habitu in-

uentus vt homo. Erat autē in forma dei equalis patri: et accepit formā serui qua minor est patre. Vñ vtrūq̄ dicit in euangelio: Ego et pater vnū sumus secundum formā dei: pater maior me est secundum formā serui. Ergo quia et pater et dominus est: pater forme dei: dominus forme serui. Dicit ergo ipse nec miremur: nec scandalizemur: quia filius dei vnicus dicit: Dñe probasti me et cognouisti me. Probasti et cognouisti: nō quia non nouerat: sed quia alijs noui fecerat. Probasti me inquit et cognouisti me. Tu cognouisti sessionem meam et resurrectionem meam. Quid h sessione: Quid h resurrectione: Qui sedet humiliat se. Sedit ergo dominus in passione: surrexit in resurrectione. Tu inquit hoc cognouisti: id est tu voluisti: tu approbasti: secundum voluntatē tuā factus es. Si autē volueris accipere vocē capitis ex persona corporis: dicamus et nos: tu cognouisti sessionem meam et resurrectionem meam. Sedet enim homo quā humiliat se in penitentia: surgit autē remissis peccatis: quā erigit in spem vite eterne. Propterea et in alio psalmo dicit: Surgite posteaquē sedistis qui manducatis panem doloris. Panem doloris penitentes manducant qui cantant in alio psalmo et dicit: Facte sunt mihi lachryme mee panes die ac nocte. Quid est. n. surgite posteaquē sedistis: Polite exaltari: nisi prius humiliati fueritis. Multi enim volunt surgere anteq̄ sederint: volunt se iustos videri: anteq̄ peccatores esse confessi sunt. Ergo si ex persona capitis nri accipis: sic intellige: tu cognouisti sessionem meam et resurrectionem meam: passioem meam: et resurrectionem meam: si ex persona corporis: tu cognouisti sessionem meam et resurrectionem meam: corā oculis tuis: et peccata confessus sum: et tua gratia iustificatus sum. Intellexisti cogitationes meas de longinquo: semitā meam et limitem meū inuestigasti. Et omnes vias meas prouidisti. Quid est de longinquo: Cū adhuc in peregrinatione sum: anteq̄ ad illā patriā veniā: tu cognouisti cogitationem meam. Attende illum stiliū miorē: quia ipse etiā factus est corpus ecclesie christi: etiā de gentibus veniens. Verat quippe in longinquis fili minor. Vos enim filios habebat quōdam paterfamilias: maior nō longe ierat: sed in agro opabat: et signat sanctos in lege faciētes opa et precepta legis. Genus autē humanū quō defluerat in idolorum culturā: in longinquo fuerat peregrinatus. Quid tā longe ab eo quō fecit te: quō si gmentū quō tibi ipse fecisti: Profectus est ergo filius minor in regionē longinquā portās secū libaz

Alia lra. t de longe. t funicula.

suā: et sicut nouimus i euāgelio: dissipauit eā uiuēs pdige cū meretricib⁹: ⁊ famē pas- sus applicuit se cuidā pncipi regiōis illi⁹: et ille eū porcis pascēdis pposuit: de quoz siliqs cupiebat saturari: nec poterat: Et p^o la bore ⁊ triturā: ⁊ tribulationē ⁊ egestatē: ve- nit illi i mentē ⁊ pater: et uoluit redire: ⁊ sic ait: Surgā ⁊ ibo ad patrē meū. Surgā di- xit: sederat em̄. Eius ḡ vocē h̄ agnosce di- cētis: tu cognouisti sessionē meā ⁊ resurre- ctionē meā. Sedi in egestate: surrexi in de- siderio panis tui. Intellexisti cogitationēs meas de lōginquo: longe em̄ erā pfect⁹: sed ubi nō est quē deseruerā: Intellexisti cogi- tationēs meas de longinquo. Propterea sic dicit dñs in euāgelio: Quia occurrit illi pa- tri ueniētī. Vere qz intellexerat cogitatio- nes ei⁹ de lōginquo. Semitā meā ⁊ limitez meū inuestigasti. Semitā inqt meā quā ni- si malā quā ille ambulauerat: ut patrē dese- reret: qñ occult⁹ esse possit ab oculis vindi- cantis. At vō in illa egestate cōtereret: aut porcos pascere poneret: nisi paf uellet fla- gellare longinquū ut reciperet ppinquum. Ergo tanq̄ dep̄hensus fugitiu⁹ sequēte se uindicta legitima dei uindicātis i affectiōes n̄ras q̄cūqz ierum⁹ ⁊ q̄cūqz pgressi fuerim⁹ agnoscamur. Lāq̄ ḡ dep̄hensus fugitiu⁹ lo- quit: Semitā meā ⁊ limitē meū inuestigasti. Quid ē semitā meā: Qua pfect⁹ sū. Quid ē limitē meū: Quousqz pueni. Semitā meā ⁊ limitē meū inuestigasti. Limes me⁹ ille lō- ginqu⁹ nō fuit longe ab oculis tuis: multū terā ⁊ tu ibi eras. Semitā meā ⁊ limitē meū inuestigasti: ⁊ oēs uias meas puidisti: nō di- xit: uidiisti: sed puidisti. Anq̄ eas irē: anq̄ eas ambulare puidisti eas: ⁊ pmisisti me in labore ire uias meas: ut si nollem laborare redire ad uias tuas. **Qm̄ nō est dol⁹ i lingua mea.** Quare h̄ dixit: Quia ecce fateor tibi: ambulauī semitā meā: fact⁹ sum lōginqu⁹: a te discessi: a te cū q̄ mihi bñ erat ⁊ bono meo male mihi fuit sine te. Nā si bñ mihi esset sine te: nollē forsitan redire ad te. Ergo iste p̄fites peccata sua: dicēs: corpus christi iustificatū nō in se: s̄ in illi⁹ grā dixit. nō est dol⁹ i lingua mea. **Ecce tu dñe cognouisti oia nouissima et antiq̄:** Cognouisti nouissima mea qñ porcos pa- ui: cognouisti antiqua mea qñ a te p̄te sube mee expetiui: Antiq̄ fuerit mihi exordia ma- loz nouissimozū: antiquū peccatū qñ lapsi sum⁹ nouissima pena: qñ in istā mortalitatē laboriozaz piculosāqz puenim⁹: atqz utinā

nobis ista sit nouissima. Erit ista nouissima s̄riā redire uoluerim⁹. Est em̄ alia q̄busdaz impijs nouissima quib⁹ dicit: Ite in ignez eternū qui p̄patus ē diabolo ⁊ angelis ei⁹. Nos aut̄ frēs bucusqz deseruim⁹ deū. Usqz ad hui⁹ uite mortalitatē sufficiat labor n̄s. Recordemur panē p̄is n̄ri: recolam⁹ bea- titudinē dom⁹ patris n̄ri. Nō nos delectēt siliq̄ porcoz: doctrine demoniozū. Ecce tu dñe cognouisti oia nouissima ⁊ antiq̄ mea: Nouissima quo pueni: antiq̄ ubi te offēdi. **Tu finxisti me ⁊ posuisti super me manū tuā.** Finxisti me: ubi: In uitā mor- talitatē iā ad labores ad q̄s oēs nati sum⁹. Nō em̄ q̄sqz nascit: nisi quē deus finxerit in vtero matris sue. Aut vlla creatura est cui⁹ nō est ille plasmator. Sed finxisti me in isto labore: ⁊ posuisti sup me manū tuā: vindi- cē manū grauātē supbū. Ita em̄ salubriter deiecit elatū: ut erigat hūilē. Tu finxisti me ⁊ posuisti sup me manū tuā. **Dirifica- ta ē sciētia tua ex me: inualuit nō po- tero ad illā.** Aliqd̄ qd̄ obscurū quidē ē: sed nō cū pua dulcedine intelligit̄ aduertē tes audite. Moyses sanct⁹ dei famul⁹ cū q̄ loq̄bat de⁹ p nubē: qz t̄paliter loquēs utiqz p assumptā creaturā loquebat seruo suo: id est nō p subaz suā: s̄ p assumptā aliquā cor- poralē creaturā p quā uoces ille fierēt: ⁊ hu- manus atqz mortalib⁹ aurib⁹ psonarēt. Sic em̄ loquebat t̄c de⁹ nō quō loquit in suba sua. Quō em̄ loquit i s̄stātia sua: Locutio dei: uerbū dei ē: uerbū dei christ⁹ ē. Uerbū illud nō sonat ⁊ trāsiit: s̄ semp̄ in cōmutabi- lit̄ manet v̄bū: p qd̄ facta sūt oia: Cui uer- bo dī: Ipa ē em̄ sapiētia dei. Mutabis ea ⁊ mutabunt: tu asit idē ip̄e es. Et alio loco de sapientia cuz scriptura diceret: in seipsa manēs: aut inouat oia. Illa ḡ sapiētia stās si dici debeat: v̄l stans. dicit̄ aut̄ p̄pter incō- mutabilitatē nō p̄f̄ imobilitatē: ⁊ eodē mō se sp̄ h̄is nullo loco: nllō t̄p̄uariata: nusqz alit̄ q̄ hic aut ibi: nunq̄ alit̄ q̄ nūc aut an- tea: ip̄a est locutio dei. Locutio vō illa q̄ fie- bat ad Moysen: ad hoīem fiebat per sylla- bas p̄trāseūtes sonos. Nō aut̄ fierēt ista: ni si deus assumeret talē creaturā p quā hmōi f̄monē ⁊ uoces emitteret. Moyses sanct⁹ nouerat istā locutionē dei: assūptis q̄busdā corporeis creaturis fieri: ⁊ sic desiderauit ⁊ cōcupiuit uide ip̄az spectē dei: ⁊ loquētī se- cū deo dixit: Si iuueni grāz an̄ te: of̄nde mihi teip̄m. Cū h̄ uehemēter p̄cupisceret: ⁊ hoc qd̄ si dicēduz ē: amica familiaritate q̄ ip̄se

Alia lra.
† formast.

Alia lra.
† rabilis.
† cōformata ē.
† eam.

Alia lra.
† quia.
† sermo.

dignatus est extorq̄re vellet deo vt videret
eius maiestatem et faciem: quomō dici po-
tess facies dei: ait illi: Non potes videre fa-
ciē meā. Nemo enī vidit faciē meā: et vixit.
Sed ponā te in spelunca petre: et trāsibo et
ponā sup te manū meā: cū aut trāsiero po-
steriora mea videbis. Et ex his verbis na-
tū est alterū enigma: id ē obscura quedā fi-
gura rerū. Cum trāsiero posteriora mea vi-
debis dicit de⁹: q̄si ex alia pte habeat faciē:
ex alia dorsum. Absit a nobis tale aliqd de
illa maiestate sentire. Nā q̄ h̄ sentit de deo:
qd̄ ei p̄dest qd̄ templa dei clausa sunt: ido-
lū in corde suo fabricat. Sūt ḡ in illis v̄bis
magna mysteria. Loquebat dñs: vt dixi p
creaturā: quō vellet famulo suo: intellecta
est illic p̄sona domini ip̄ius: et saluatoris no-
stri Jesu christi: Qui q̄des fm̄ formā dei q̄
equalis est patri: sicut oculis hūanis inui-
sibilis est sicut et pater. Si enī sapiētia hu-
mana videri oculis nō pōt: virt⁹ et sapiētia
dei videri oculis carnis potest: Sed quia
erat dñs opportuno tpe carnē suscepturus:
vt oculis etiam carnis p̄pter salubritatem
curande v̄tus mētis appareret: qm̄ ita appa-
rere opus eēt. Hoc p̄dicēs Moyses figura-
te: ait: Faciē meā videre nō potes: postero-
ra mea videbis: sed cū trāsiero: vt aut nō
videas faciē meā: manus mea erit super te.
Transire qd̄ fuit dño: nisi qd̄ euāgelista di-
cit: Cū aut venissz hora vt trāsiret Jesus d
hoc mūdo ad patrē: Nam ip̄m transitū si-
gnificat pascha. Qd̄ enī hebraico v̄bo di-
citur: pascha: latine transitus interpretat.
Quid est faciē meā nō videbis: sed poste-
riora mea videbis: Cui⁹ p̄sonā gerebat ille
Moyses: qm̄ ei dictū est: Faciē meā nō vi-
debis: sed posteriora mea videbis: et b̄ cū
trāsiero: vt aut nō videas faciē meā ponā
sup te manū meā: Faciē suā dixit: p̄ma sua
et qdamō posteriora sua transitū d̄ b̄ mūdo
passiōis sue. Apparuit iudeis: nō eum co-
gnouerūt. Eorū p̄sonā gerebat Moyses
qm̄ ei dicebat: faciē meā nō potes videre.
Cū autē non viderūt deū in carne positū:
Quia grauata erat sup eos manus domi-
ni. De illis enim dixerat Esaias: Incrassa
cor populi hui⁹: et oculos eorū graua: Et eo-
rū vox est in alio psalmo: Qm̄ grauata est
sup me man⁹ tua. Et ergo nō cognoscerēt
tūc diuinitatē christi: grauati sunt. Si enī
cognouissent: nunq̄ deū glorie crucifixis-
sent. Nō crucifixo aut dño: sanguis illi⁹ nō
redimeret orbem terrarū. Quid egit deus

nisi qd̄ ait ap̄lus: altitudinē diuinarū sapi-
entie et scientie dei: vbi exclamat. O altitu-
do diuinarū sapientie et scientie dei: q̄ incō-
p̄hensibilia sunt iudicia eius: et inuestigabi-
les vie ei⁹: Quis enī cognouit sensum dñi:
aut q̄s p̄siliarius eius fuit: aut quis p̄or de-
dit illi et retribuet ei: Qm̄ ex ip̄o et p̄ ip̄m: et
in ip̄o sunt oīa: ip̄i gloria in secula seculorū.
Apostol⁹ hoc dicit: qz sup⁹ dixerat: Lecti-
tas ex pte isrl̄ facta est: vt plenitudo gentiū
intraret: et sic omnis isrl̄ saluus fieret. Exce-
cati sunt ergo ex pte iudei merito superbie
sue: qz se iustos dicebant: et excecati cruci-
fixerūt dominā. Posuit sup eos manū suā
ne viderent eū: donec trāsiret scz de b̄ mun-
do ad patrē. Videam⁹ si postea q̄ trāsijt
viderūt posteriora sua. Resurrexit domi-
nus: apparuit discipulis suis et omnib⁹ qui
in eum iam crediderāt: non eis a quib⁹ cru-
cifix⁹ erat: qz sup eos manū posuerat donec
trāsiret. Ascēdit aut in celū quadraginta
dieb⁹ factū cū discipulis suis: Impleto autē
die p̄tecostes misit eis sp̄m̄ sanctū: repleti
spiritu sancto ceperūt omniū linguis loqui
qui in vna nati erant: et vnam solā didice-
rant. Expauerūt et exhorruerūt tm̄ miracu-
luz milia eorū q̄ crucifixerāt dñm: cōpuncti
corde de tanto miraculo que fierūt cōsiliū
ab apostolis qd̄ facerēt postea q̄ eis p̄dica-
tus est christ⁹ mirātib⁹ vñ idiote homines
linguis omnib⁹ loquerent. Per Petrum
igitur apostolū annūciato eis christo quē i
cruce cōtempserant: quē tanq̄ mortalē ho-
minē irriserāt: Cui⁹ p̄pterea insultabāt: qz de
cruce nō descēdebat: cū vtiq̄ maius multo
fuerit qd̄ fecit de sepulchro resurgere: q̄ de
cruce descendere. Annūciato ḡ christo sibi
dixerūt: qd̄ faciē? Illi q̄ seuerūt in dñm
quē videbāt: itz p̄siliū petunt salutis: et di-
ctū est eis: Agite penitentiā et baptizet vnus
q̄sq̄ vestrū in noīe dñi n̄ri Jesu christi: et di-
mittent vobis peccata v̄ra. Ecce viderunt
posteriora ei⁹: cui⁹ faciē videre nō potue-
rūt. Manus enī eius erat sup oculos eorū
nō semp: s̄ donec trāsiret. Postea q̄ trāsijt
abstulit man⁹ ab oculis eorū. Ablata manu
ab oculis eorū: dicūt discipulis: qd̄ faciē?
Pr̄io seu: postea p̄ij: p̄mo irati: postea timi-
di: p̄mo duri: postea flexi: primo ceci: po-
stea illuminati. Puto qd̄ agnoscam⁹: et in b̄
psalmo voces hm̄di etiā gentiū recordan-
tiū infidelitatē suā. Cōclusit enī de⁹ oēs in
infidelitate: vt oīm miserat. Tu finxisti me
et posuisti sup me manū tuā. Dirificata est

sciētia tua ex me: iualuit et si potero ad illā: veluti posuisti sup me manū tuā: mirus mihi factus es: nō te cōprehendo cū quo erā. **Q**uāfacilis mihi erat vultus patris quando dixi: **B**a mihi substantiā meam que cōtingit. **E**cce pfecto in regionem longinquam et fame contrito multūz mihi est: et labor est ante me: non possum pcipere quod dimisi. **A**dirificata est inquit sciētia tua ex me. **E**x peccato meo factum est: vt mirificata mihi esset: et incomprehensibilis mihi existeret. **N**am erat mihi facilitas cōtemplādi te: qm̄ nō i supbia reliquerā te. **A**dirificata ē inqt sciētia tua ex me inualuit nō potero ad illā: sed subaudis ex me. **N**on potero ad illā ex me: cum ergo potero: non potero nisi ex te. **E**cce inuenies in longinquo fugitiuū: non latere oculos eius a quo fugit. **E**t quo iturus est iam: cui limes est inuestigatus: **U**i dete quid dicit: **Q**uo ibo a spiritu tuo: **S**piritus em̄ domini repleuit orbē terrarum. **Q**uis potest fugere in mūdo ab illo spiritu: quo plenus est mundus: **Q**uo ibo a spiritu tuo: **E**t quo a facie tua fugiam: **V**ocū querit quo fugiat ab ira dei. **Q**uis ē locus receptur⁹ fugitiuū dei: **H**omines qui suscipiūt fugitiuos q̄rūt ab eis a quo fugerint: et quem seruū inuenerint alicui⁹ domini minus potētis: tanq̄ sine vllō timore suscipiūt dicentes: in corde suo: nō habet iste talē dominū: a quo p̄t inuestigari: **C**ū autē audierint dominū potentē: aut non suscipiūt: aut cum magno timore suscipiūt: **E**t q̄ homo potens falli potest. **U**bi non est deus: **Q**uis fallit deū: **Q**uē nō videt deus: **A** quo fugitiuū suum nō repetit deus: **Q**uo ergo ibit fugitiuus iste a facie dei: **V**ertit se huc atq̄ illuc quasi querens locum fuge sue. **S**i ascendero: inquit in celum tu ibi es: si descendero in infernū ades. **T**andē cognouisti male fugitiue nullo pacto te posse fieri longe ab eo: a q̄ longinquare voluisti. **E**cce ille vbiq̄ est: quo tu iturus es: **I**nuenit consiliū: et h̄ ab illo qui eū iā reuocare dignat̄ inspiratum. **S**i ascendero in celū tu ibi es: si descendero in infernū ades. **S**i me extulero te inuenio rep̄ssorem: si me abscondero: te inuenio inquisitorem: et non inquisitorē tñ: sed et inuestigatorē. **S**i em̄ supbiero de iusticia mea: tu ibi es vbi est vera iusticia. **S**i peccando venero in pfundū malorū: et confiteri cōtemplero dicens: **Q**uis me videt: in inferno: quis em̄ confitebit̄ tibi: etiam illic

ades vt vindices. **Q**uo ergo iturus sum: vt a facie tua fugiam: id est iratū te nō sentiam: **H**oc consiliū inuenit: **S**ic fugiā inqt a facie tua: sic fugiā a spiritu tuo: ab vltore spiritu: a vindice facie sic fugiā. **Q**uomō: **S**i recipiā pennas meas in directum: et habitauero in extremis maris. **S**ic possum fugere a facie tua. **S**i in extrema maris vult fugere a facie dei: ibi non erit ille a quo fugit: de quo dixit: si descendero in infernū ades: **A**dirū si in extremis maris nō est: qui nec apud inferos deest. **S**ed noui inquit quomō fugiam ab ira tua. **R**ecipiende sunt p̄ne mee nō: in prauum: sed in directum: nec in superbā erigar p̄sumptionē. nec in perditā mergar desperationē. **Q**uas pennas vult assumere: nisi duas alas: duo p̄cepta caritatis: **I**n quib⁹ duobus p̄ceptis tota lex pendet et p̄bete. **H**as inquit alas: has pennas si recipiam sic: et habitabo i extremis maris: possum fugere a facie tua ad faciez tuā: et a facie irati ad faciem placati. **Q**uid enim est extremū maris: nisi finis seculi: **I**lluc iam volumus spe et desiderio habentes alas gemine caritatis: nō sit nobis requies: nisi in extremis maris. **N**am si alibi requiē voluerimus: in mare p̄cipitabimur. **V**olumus quousq̄ firmatur mare: suspendam⁹ nos pennis gemine dilectiōis ad deum: interim spe volem⁹ et illum finem maris spe fideli p̄meditemur. **Q**uis autē nos p̄ducat attēdite: **I**lle ip̄e cuius faciē irati volumus fugere. **Q**uid enim sequit̄: **S**i descendero in infernū ades: si recipiam pennas meas in directū. **R**ecipiā inquit. **E**rgo amiserat. **R**ecipiā pennas in directum: et habitabo in nouissima maris. **E**t enim illuc manus tua deducet me: et adducet me dextera tua. **H**oc meditemur fratres carissimi: hec sit spes nostra: hec sit cōsolatio nostra: recipiam⁹ pennas p̄ caritatē quas amissimus per cupiditatem. **C**upiditas em̄ viscum facta est penarū nostrarū: elisit nos de libertate aeris nostri: id est aurarū illarū liberarū spiritus dei. **I**nde elisi p̄didimus p̄nas et fuimus quodāmodo captiuati in aucupis potestate: **I**nde nos sanguic suo redemit quē fugimus vt caperemur. **N**utrit nobis pennas de p̄ceptis suis: erigimus iā eas sine visco. **N**ō amem⁹ mare: sed volem⁹ i extrema maris. **N**emo trepidet: si nemo de pennis suis p̄sumat: q̄ et p̄nati: nisi ip̄e erigat: nisi ip̄e deducat: p̄cipitatur in profunda maris

Alia lra
tumpsero.
t oculo.

Alia lra
t ulic.

Alia lra.
t tenebit.

lassati et fatigati: quasi presumptentes de viribus nostris. Opus ergo est ut habeamus penas: et opus est ut ipse deducat. Adiutor enim noster est. Habemus liberum arbitrium: si ipso libero arbitrio quantum possumus: nisi nos adiuvet ille qui iubet. Etenim illuc manus tua deducet me: et adducet me dextera tua. Et considerans longinquitatem vie quid sibi dixit: **Et dixi fortasse tenebre cōculcabunt me:** Ecce enim iam credidi in christo: iam erigor duabus alis gemine caritatis: et abundat iniquitas huius seculi: et quoniam abundavit iniquitas: refrigeret caritas multorum: sic dixit dominus: Quoniam abundavit iniquitas refrigeret caritas multorum. In ista vita iter tanta scādala: in tantā multa peccata: in tantas turbas quotidianarum temptationum: quotidianarum suggestionum malarum: quod facio iniquitatem: Quomodo perveniā ad extrema maris: Audio terribilitatem a domino: Quoniam abundavit iniquitas: refrigeret caritas multorum. **Benignus subiecit.** Qui perseveraverit usque in finem hic saluus erit. Attendens longitudinem vie: dixi mihi: fortasse tenebre cōculcabunt me. **Et nox illuminatio mea in deliciis meis.** Facta est mihi nox illuminatio: quia in nocte me desperaveram posse transire trans mare: et tantam viam superare: et venire ad extremum perseverando usque in finem. Gratias illi qui me quesivit fugitivum: qui terga mea flagelli plaga percussit: qui me vocando ab interitu revocavit: qui fecit mihi illuminatam noctem. Nox est enim: quod diu ista vita agitur. Quomodo est nox illuminata: Quia christus descendit in noctem: Accepit christus carnem de isto seculo: illuminavit nobis noctem. Perdiderat enim drachmam mulier illa: accendit lucernam. Sapientia dei perdiderat drachmam. Quid est drachma: Nummus: in quo nummo imago erat ipsius imperatoris nostri. Factus est enim homo ad imaginem dei: et perierat. Et quid facit mulier sapiens: Accendit lucernam. Lucerna deluto est: sed habet lucem qua inveniat drachmam. Lucerna ergo sapientie caro christi deluto facta est: sed verbo suo lucet et invehit perditos. **Et nox illuminatio in deliciis meis.** Facta est mihi nox in deliciis. Delicie nostre christus. Videte quemadmodum de illo modo gaudeamus. Amores isti vestri: gaudia ista via unde sunt nisi in deliciis. Unum autem iste delicia: nisi quia nox illuminata est: nisi quia dominus christus nobis predicat: Quia quasi vos antequam quaereretis eum: et invenit vos ut inveniret eum. **Et nox illuminatio in deliciis meis.** Quoniam tenebre non obtenebrabunt a te: Tu qui noli tenebrare tenebras tuas: et de illas non tene-

Alia lra.
t fontan.

Alia lra
t Quia.
t obscurabunt

brat: sed magis illuminat: quia illi dictum est in alio psalmo: Tu illuminabis lucernam meam: domine deus meus illuminabis tenebras meas. Qui autem tenebrant tenebras suas quas deus non tenebrat: Homines mali: homines perversi. Cum peccaverint tenebre sunt: dum non confitentur peccata sua que fecerunt: sed insuper defendunt: tenebrant tenebras. Ergo iam si peccasti: in tenebris es: sed confitendo tenebras tuas: mereberis illuminari tenebras tuas. Defendendo autem tenebras tuas: tenebrabis tenebras tuas. Et quoniam evadis a duplicibus tenebris: qui in simplicibus laborabas. Unum autem dominus non tenebrat tenebras nostras: Quia non nos finit impunita huius peccata: flagellat nos in istis laboribus: et erudit nos. Lora ista misera generis humani in qua genuit mundum: noveritis fratres: quia dolor medicinalis est: non sententia penalis. Videtis: quia dolor ubique: ubique metus: ubique necessitas: ubique labores. Crescit avaricia: sed in malis. Si ad hunc deus hic talibus flagellis erudit nos: ut non tenebrent tenebre nostre: agnoscamus nos sub pena flagelli esse: et benedicamus deum miscentem iam amaritudines dulcedini vite temporalis: ne temporalium deliciarum delectatione cecati: non desideremus delicias eternas: nec velimus finire mare et habitare in novissimo maris. Serviant ergo fluctus maris. Quanto plene seuiant fluctus maris: tanto se illa cum peninis columba suspēdit. Non ergo tenebrat deus tenebras nostras qui miscet flagella peccatis nostris: et amaritudines pravis dulcedinibus nostris. Nos non tenebremus tenebras nostras defendendo peccata nostra: et nox illuminatio in deliciis nostris: Quoniam tenebre non obtenebrabunt a te. **Et nox ita quod dies illuminabit.** Nox tanquam dies. Dies nobis prosperitas seculi: nox nobis adversitas seculi. Sed si cognoscamus ob meritum peccatorum nostrorum nos adversitates pati et dulcia nobis sunt flagella patris: ne sit amara sententia iudicis: sic habemus tenebras noctis huius: quomodo lumen noctis huius. Si nox est quomodo ibi lux est: Nox est: quia erratur hic a genere humano. Nox est: quia nondum venimus ad illum diem quem non coartat bestem et crastinus: sed est dies perpetuus: sine ortu: quia sine occasu. Nox est ergo hic: sed quomodo lucem nox ista habet suam: et tenebras suas. Quare sic generaliter nox diximus. Que est lux noctis huius: Prosperitas et felicitas seculi huius: Gaudium temporale: honor temporalis: quasi lux est noctis huius. Adversitas autem et amaritudo tribulationum vel ignobilitas: tanquam tenebre sunt noctis huius.

Alia lra.
t figur.

In hac nocte: in hac mortalitate vite hūane habēt homines lucē: habēt homines tenebras: lucē prosperitatē: tenebras aduersitatē. Sed ubi venerit dñs christ⁹ et habitauerit animā p fidē: et pmiserit aliā lucē et inspiraauerit: et donauerit patientiā: et monuerit hominē nō delectari prosperis: ne frangat aduersis: incipit hō fidelis indifferēter uti mūdo isto: nec extolli qñ res prospere accedunt: nec frangi qñ res aduersē sūt: s; ubiq; dñm bñdicē: nō solū qñ abūdat: s; etiā qñ amittit: nō solū qñ san⁹ ē: s; etiā qñ egrotat: ut sit in illo vera illa cāratiō: Bñdicā dñm i omī tpe semp laus ei⁹ in ore meo. Si ḡ semp et qñ lucz nor ista: et qñ obscura ē nox ista: qñ aridet prosperitas: qñ tristis est aduersitas: sp sit laus ei⁹ in ore tuo: et fiet tibi qd mō dictū est: **Sicut tenebre eius ita et lumen eius.** Non me cōculcant tenebre eius: qz nō me extollit lumē ei⁹. Ecce habes lumen ipi⁹ i Job. Abūdabat omib⁹ reb⁹. Lux noctis ipi⁹ diuitijs pma describit. Quātis rebus: et quāta copia redūdabat: lux erat noctis eius. Putauit inimic⁹ p̄pterea illū talē virū colere deū: qz illa oīa donauerat ei: et petiuit ut auferent ab eo. Facte sūt tenebre noctis illi⁹: q̄ primo habebat lucē. Rouerat tñ ille: siue lux ibi esset: siue tenebre: illā noctē esse: in q̄ pegrinare a deo suo: et habebat interiorē lucē ipm deū suū: p quā lucem interiorē indifferēter haberet: siue tenebras noctis illi⁹: siue lucē. Propterea q̄ in luce noctis illi⁹: id est in rerū abūdantia colebat deū: ablati illi omnib⁹ reb⁹: posteaq; facte sūt tenebre illi⁹: quid dixit ille: Bñs dedit: domin⁹ abstulit: sicut dño placuit ita factū est: sit nomē dñi benedictū. In nocte sum quadaz vite hui⁹: Domin⁹ meus inqt habitat cor meū: illuminauit mihi cor meū solacijs quibusdā nocte ista: qñ dedit copiam rerū temporalium: Subtraxit ipaz lucē temporalē: et quasi tenebrata est nox: sed qz sicut tenebre ei⁹: sic et lumē eius: Bñs dedit domin⁹ abstulit: sicut dño placuit ita factū est: sit nomē dñi benedictū. Nō sum tristis in nocte hac: qz sicut tenebre eius: ita et lumen eius: vtrūq; transit: et qui gaudēt tanq; non gaudētes sint: et qui flent tanq; non flentes sint: qz sicut tenebre eius ita et lumē eius. **Quia. Quā tu possedisti renes meos dñe: nō sine causa sicut tenebre ei⁹: sic et lumē eius.** Intus ē possessor q̄ nō solū cor tenet: sed etiā renes: nō solum cogitationes: sed etiā delectationes. Ipe ḡ possi-

det vnde me delectaret aliquid lucis i nocte: ipse tenet renes meos: Nō noui delectari nisi de luce interiorē sapientie ipius. Quid ergo: Non delectaris de prosperitate rerum: de felicitate temporū: de honoribus: de diuitijs: de familia: Non delector inqt. Quare: Quia sicut tenebre eius ita et lumē ei⁹. Unde tibi ista indifferētia: ut sicut tenebre eius: sic sit tibi et lumen eius. Unde: Quoniam tu possedisti renes meos domine. **Suscipisti me de utero matris mee.** Dum essem in utero matris mee: nō indifferēter habebam tenebras illius noctis: et lucem illius noctis. Etenim uterus matris mee: cōsuetudo ciuitatis mee fuit. Que est illa ciuitas: Que nos progeniuit in captiuitate. Nouimus babiloniam illam: de qua besterno die locuti sumus: vnde pfiscūtur omnes qui credūt et suspirāt illi luci hierusalem celesti. Ego ergo dixi ex utero matris mee susceptus sum a domino: unde mihi tenebre noctis hui⁹: et lux hui⁹ indifferēter facte sūt. Qui autē in utero matris illius babilonie gaudet prosperis seculi: frangitur aduersitatib⁹ seculi: nō nouit gaudere nisi aliquid prosperum eueniat fm temp⁹: nec nouit contritari: nisi aliquid aduersus eueniat fm tempus. Jam exi de utero babilonie: incipe cantare hymnū domino: egredere et nascere: suscipiet te de⁹ ex utero matris tue. Quis deus: Deus ille apostoli Pauli qui dixit: Cum autem placuit deo qui me segregauit de utero matris mee: predicare filiū suum in me. Que enim erat mater eius: Synagoga. Et ibi quid didicerat: nisi qd habebant: et didicerāt ipi iudei: et ipse populus. Nomē in illis remanserat laudis dei: facta autē in eis nō inueniebant. Erant in eis vba dei: quasi folia i arbore: et fructus nusq;. Talē arbore fieri sicut nostis: cū domin⁹ iuenisset: maledicto arefecit. Inuenit enī in ea folia: et fructum nō inuenit: Quādz nobis arbore figurabat. Nā fructuū eoz temp⁹ nōdū erat. Qd oēs homines nouerant: artifex celi et terre nō nouerat. Ergo ille qui Paulū segregauit ab utero matris sue: ipse et nos segregauit ab utero matris nre. Cui⁹ matris nre: Babilonie illi⁹. Suscepti ḡ ex utero illo: iam incipiam⁹ hie alterā spem. Promisit frēs: quare gaudetis: fructus facite positi in alia spe. Nā non nouim⁹ malū nisi offendere deū: et nō perducī ad illa que pmisit: nec nouim⁹ bonū: nisi pmereri deū et pducī ad illa q̄ pmittit.

Alia sra
t Quia.
t nō habet.

Quid illa bona mundi huius et mala mundi
 huius? Indifferenter habeamus: quia iam susce-
 pti ab utero matris nostre indifferenter ea
 habentes dicimus: Sic tenebre eius: sic lumen eius.
 Nec felicitas huius seculi nos beatos facit: nec
 aduersitas miseros. Opus est iusticiam tene-
 re: fidem diligere: sperare in deum: diligere
 deum: diligere proximum. Post istos labores
 habebimus indefessam lucem: habebimus diem
 sine occasu. Transiit quicquid est in ista nocte
 lucidum et tenebrosum: Quia tu possedisti
 renes meos: domine suscepisti me ex utero ma-
 tris mee. **Confitebor tibi domine quoniam
 terribiliter mirificatus es: Terribiliter
 mirificatus es: eo ipso quo te miramur: tu ter-
 ribilis es cum tremore gaudemus. Timemus
 enim ne de donis tuis nos extolles: pro super-
 biam mereamur amittere quod humilitate per-
 cepimus. Confitebor tibi domine quoniam terribiliter
 mirificatus es: Admirabilia opera tua domine.
 Et anima mea cognoscet valde. Nam co-
 gnoscit anima mea valde: quoniam suscepisti me ex
 utero matris mee. Antea vero mirificata est
 scientia tua ex me: inualuerat nec poteram ad
 illam. Ergo ex me inualuerat: nec poteram ad
 illam. Cum modo anima mea cognoscet valde:
 nisi quia nox illuminatio in deliciis meis est: nisi
 quia venit mihi gratia tua: et illuminauit tene-
 bras meas: nisi quia tu possedisti renes meos:
 nisi quia tu suscepisti me ex utero matris mee:**
**Non est absconditum os meum a te
 quod fecisti in abscondito. Os suum dicit
 quod vulgo dicitur: ossum: latine os dicitur: hoc in
 greco inuenitur. Nam possemus hic putare os
 esse ab eo quod sunt ora: non os corrupte ab
 eo quod sunt ossa. Non est ergo abscon-
 ditum inquit os meum a te: quod fecisti in abscon-
 dito. Habeo in abscondito quoddam ossum:
 sic enim potius loquamur. Melius est ut rep-
 bendant nos grammatici: quam non intelligant
 populi. Ergo est inquit quoddam ossum meum
 intus in abscondito. Tu fecisti intus ossum
 mihi in abscondito: et non est absconditum a
 te. In abscondito enim fecisti: sed nunc quid et ti-
 bi hoc abscondisti? Hoc ossum meum factum
 a te in abscondito homines non vident: ho-
 mines non nouerunt: tu autem nosti quod feci-
 sti: Quod ergo os dicitur fratres: Queramus il-
 lud: in abscondito est. Sed quia christiani in no-
 mine domini christianis loquimur: modo
 inuenimus quod sit ossum huiusmodi. Firmi-
 tas quedam est interior: quia in ossibus firmi-
 tas et fortitudo intelligitur. Est ergo quedam
 anime interior firmitas: ubi non frangitur.
 Quilibet tormeta: quilibet tribulationes:**

Alia lra.
 † non habet.
 † magnificatus.

Alia lra.
 † non habet.
 † nimis.

Alia lra
 † occultatum.
 † occulto.

quelibet huius seculi aduersitates undique
 seuant: illud quod deus in abscondito fecit
 firmum: in nobis frangi non potest: non ce-
 dit. A domino enim facta est quedam fir-
 mitas patientie nostre: de qua dicitur in alio
 psalmo: Veritatem deo subijcietur anima
 mea: quoniam ab ipso patientia mea. Et at-
 tende apostolum Paulum: habentem intus
 hoc genus firmitatis. Quasi tristes inquit:
 semper autem gaudentes. Unde quasi tristes:
 Contumeliis: opprobriis: persecutionibus:
 flagellis: plagis: carceribus: catenis: lapi-
 datioibus. Quis non eos miseros tunc existi-
 maret: Nec illi ipsi persecutores seuirent in
 eos: nisi putarent eos miseros fieri persecu-
 tionibus suis. Illi enim eos ex sua infirmitate
 coniciebant: qui non habebant ossum ab-
 sconditum interius. Illi vero qui habebant:
 hominibus foris tristes videbantur. Intus
 autem gaudebant deo: cui non erat abscon-
 ditum os ipsorum quod fecerat in abscon-
 dito. Aperit autem hoc ossum in abscondito fa-
 ctum a deo. idem apostolus Paulus his
 verbis: Non solus autem inquit sed etiam glo-
 riamur in tribulationibus. Parum est quia
 non es tristis: sed et gloriaris: Sufficiat ti-
 bi tristem non esse. Parum est inquit chri-
 stianis: Vale ossum mihi fecit in abscondito:
 ut parum sit non frangi: nisi etiam glori-
 er. Unde gloriaris: In tribulationibus scien-
 tes quia tribulatio patientiam operatur.
 Vide quomodo formata sit illa infirmitas
 intus in corde: scientes quoniam tribulatio
 patientiam operatur: patientia probatione: pro-
 batio spes. Spes autem non confundit: quoniam
 caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spi-
 ritum sanctum qui datus est nobis. Sic forma-
 tum atque firmatum est ossum illud abscon-
 ditum: ut faciat nos etiam gloriari in tribula-
 tionibus. Sed videmur hominibus miseri:
 quia absconditum est ab eis quod habemus
 intrinsecus. Non est absconditum os meum
 a te quod fecisti in abscondito. **Et substantia
 mea in inferioribus terre. Ecce in
 carne est suba mea. In inferioribus est suba mea
 et habeo tamen ossum intrinsecus quod formasti: quod
 faciat me non cedere omnibus persecutoribus inferio-
 ris huius regionis. Ubi est adhuc substantia
 mea: Quid enim magnus est: si fortis est
 angelus: Magnus est ut fortis sit caro. Et
 unde fortis est caro: Unde forte vas fictile:
 nisi quia factum est tibi ossum in abscon-
 dito: Et substantia mea in inferioribus ter-
 re. Quid de illis qui minus firmi sunt:**

Loquit enim vt iam comendauit christus: **S** multa dicta sunt ex persona corporis: **A**udi et ex persona capitis: et non quasi distinguit: vt inducat ipas psonas: modo caput: modo corpus. **S**i enim distinguit: vt inducat ipas psonas: modo caput: modo corp^o. **S**i em̄ distinguit q̄si diuidit: non erūt duo in carne vna. **S**i aut̄ duo sunt i carne vna: nolite mirari si duo sūt i voce vna. **Q**ñ domin^o n̄r Iesus christ^o passus ē: discipuli nō dū habebāt illud ossū interi^o: nōduz ill^o erat firmatū robur patiētie: et latebāt se: nesciebāt vires suas: et ausus est Petr^o pmittere societate mortis cū dñi passiōe: et nō se nouerat egrotus: medic^o aut̄ nouerat egrotū. **Q**uid aut̄ factū ē: **T**ecū inq̄t vsq̄ ad mortē: **A**mē dico tibi: p̄sq̄ gallus cāter ter me negabis. **R**isio medici verior inuēta ē: q̄s egroti p̄sumptio. **D**e his q̄ dicit: **N**ō ē a te absconditū os meū qd̄ fecisti i abscondito: i quib^o ē ipm̄ os firmatū intrinsec^o: et maxie robur passiōis ip̄o dño deo n̄roz saluatore Iesu xp̄o: q̄ cū voluit sedit: cū voluit surrexit: cū voluit dormiuit: cū voluit euigilauit. **Q**uia potestate inq̄t habeo ponēdi animā meā: et potestate habeo iteruz sumēdi eam. **Q**uid de illis i quib^o nō erat fortitudo illa formata atq̄s firmata: **Q**uid de illis: **V**ide qd̄ dicat deo p̄r: **I**mpfectū meū viderūt oculi tui: **I**mpfectū meū: Petrū pollicente et negante: p̄sumentez et deficientē: viderūt tñ oculi tui. **N**ā q̄ eū et ipse dñs respexit: sicut scriptū ē in euāgelio: **I**ā post tertiā negationē comonit^o qd̄ ei p̄dixit dñs: **E**rijs foras et fleuit amare. **F**let^o ille de respexione dei fuit: qz̄ impfectū meū inquit viderūt oculi tui. **N**ā ille impfect^o titubans in dñi passiōe: p̄culdubio p̄iret: s̄ viderūt eū oculi tui: nō solū ipm̄: sed et oēs q̄ impfecti fuerūt: donec christi resurrectione firmarent. **A**pparuit em̄ oculis eoz̄ nō perisse i dño qd̄ mortuū erat: et factū ē os illō in abscondito eoz̄: vt nec ipī us timerēt mori. **I**mpfectū meū viderūt oculi tui. **E**t in libro tuo oēs scribebent. **N**ō solū p̄fecti sed etiā impfecti. **N**ō timeant impfecti: tñ p̄ficiāt. **N**ec qz̄ dixi: nō timeāt: amēt impfectiōz̄: et ibi remaneāt vbi inuēti sunt. **T**ātū p̄ficiāt quātū i ipis ē. **Q**uotidie addāt: q̄ti die accedāt: tñ a corpe dñi nō recedāt: vt i vno corpe: et i his mēbris p̄pagiati possint mereri de se dictā esse vocē istā. **I**mpfectū meū viderūt oculi tui: et i libro tuo oēs scribebent. **P**er diē errabūt et nemo in

eis: **H**ies h̄ adhuc erat dñs n̄r Iesus christus. **Q**ñ dicebat: **A**mbulate dū diē habetis. **S**z̄ p̄ diē errabāt impfecti ipi^o. **P**utauerunt et ipī dominū nostrū Iesum christū tñ modo hominē esse: nō habere i se occultam diuinitatē: non esse occulte deum: sed hoc solum esse qd̄ videbat: hoc et ipī putauerūt. **N**am et ip̄e Petrus: de illo enim potissimū loquimur: in quo nobis etiā nō desperate firmitatis exemplū p̄positū est. **B**ixerat domino idem Petrus: cum interrogasset quid illū dicerēt homines: **T**u es christus filius dei viui. **E**t dixerat ei dominus: **B**eatus es Symon bariona: qz̄ nō tibi reuelauit caro et sanguis: sed pater meus q̄ in celis est. **Q**uare: **Q**uia dixerat eum filium dei. **I**bi paulopost eodē loco in ipa cōtentione verborū cepit dñs de passiōe sua futura dicere. **I**lle aut̄ Petrus qui iam illum cōfessus fuerat filiū dei: timuit ne sicut fili^o hominis moreret. **E**rat et filius dei: erat et fili^o hominis: **F**ili^o dei i forma dei equalis patri: filius hominis in forma serui qua minor ē patre. **V**entur^o erat ad passiōē utiq̄s ex forma serui. **Q**uid timuit Petrus: **N**e in forma serui periret forma dei: et nō potius p̄sumpsit: qz̄ ex forma dei reuiuisceret forma serui. **A**it illi: **A**bsit a te domine: p̄pitius tibi esto. **E**t domin^o qui illū beatū dixerat in illa voce: vade post me sathanas inq̄t: neq̄ em̄ sapis que dei sunt: sed que hominuz sunt. **I**am duduz qz̄ dixerat: **T**u es christ^o filius dei viui: audiuit: nō tibi reuelabit caro et sanguis: sed pater meus qui in celis ē: iō petra: iō beat^o. **N**ō aut̄: qz̄ nō ex patris reuelatione: sed ex carnis infirmitate respōderat: sathanas appellatus ē: nō sapis que dei sunt: sed que hominū. **E**t hic erat christus: fratres inter illos ambulauerat: ventis imperauerat: ante oculos ip̄oz̄ fluct^o calcauerat: ante oculos ip̄oz̄ quadriduanum mortuū suscitauerat: ante oculos ip̄oz̄ tanta miracula fecerat: et tamē trepidauerūt in passiōe eius: quasi amisissent eum: de quo frustra p̄sumpserant: **S**z̄ p̄ diē errabant et nemo i eis. **N**emo proz̄sus: nec ip̄e q̄ dixerat: tecū vsq̄ ad mortē eo. **B**ixerat em̄ illis: veniet hora vt me relinquatis solum: et eat vnusquisq̄s in viam suam: sed non sum solus: quia mecū est pater. **C**um illo erat pater: et ip̄e cūz̄ patre: et in illo p̄r: et ip̄e in patre: et ip̄e et p̄r vnū: et illi timuerūt cū moreret. **Q**uare: nisi qz̄ p̄ diē errauerūt et nemo fuit i eis. **P**er diē errabūt et ne-

Alia lra
dies forma
bunt.

mo in eis. Sed quid est errabunt per diem? **N**on quid peribunt: Et ubi est: imperfectus meum viderunt oculi tui: et in libro tuo omnes scribent: Ergo quando per diem errauerunt: **L**u hic positum dñm nō intellexerūt.

Alia lra
† nimis.

Et quid sequit? **A**dhibi autem valde honorificati sunt amici tui de? **I**ta ē ipi qui p diē errauerunt: et nemo in eis fuit: amici tui facti sunt: et valde mihi honorificati sunt. Factū est i eis os illud post resurrectionē dñi in abscondito: et p eius nomie passi sūt: in cui? passiōe trepidauerūt. **A**dhibi aut valde honorificati sunt amici tu de?.

Alia lra
† nimis cofortatus est.

Valde cofortati sunt principatus eoz. Facti apli: facti duces ecclie: facti arietes ducētes greges: valde confortati sunt pncipat? eoz. **B**inumerabo eos: et sup arenā multiplicabunt: Per illos qui p diē errauerūt: et nemo erat in eis: ecce nata est tanta multitudo: q iam sicut arena numerari n̄ potest nisi a deo. **B**ixit em sup arenā multiplicabunt: et tñ dixerat: **B**inumerabo eos. **I**lli ipi numerati sup arenam multiplicabunt. **E**t quippe arena numerata est: cui numerati sunt capilli capitis nr̄i. **B**inumerabo eos et sup arenā multiplicabunt. **E**xurrexi et adhuc sum tecum. **E**xurrexi et adhuc sum tecū qd est: **I**ta passus sum inqt: sepult? sum: ecce surrexi et adhuc me n̄ intelligūt secū. **A**dhuc tecū sū: id est nōdū cū ipis: qz me nōdū agnoscunt. **S**ic em legit in euāgelio: **Q**uia post resurrectionē dñi nostri Jesu christi sibi apparentem: nō cōtinuo cognouerūt. **E**st et ali? sensus: **E**xurrexi et adhuc sum tecū: vt h̄ tempus significare voluerit: quo adhuc in occulto est ad dexterā patris: anteq̄ reuelet i claritate q̄ ventur? ē ad iudicandū de viuis et mortuis. **E**t deinde dicit: quid interea p totū hoc temp? dñi iam resurrexit et adhuc cū patre est patiat? hic p cōmixtionē peccatorū in corpe suo qd est ecclia: et p sp̄atōez hereticoz. **S**equit em et dicit: **S**i occideris deus peccatores: viri sanguinū declinate a me. **Q**m dices in cogitationē: accipiet in vanitate ciuitates suas. **V**idet sic cōnecti ordo verborū. **S**i occideris deus peccatores: accipiet i vanitate ciuitates suas. **S**ic em occisos vult intelligi: cū p supbiam qua intumescunt amittūt gratiā qua viuūt. **S**pirit? em sanct? discipline effugiet fictū: et auferet se a cogitationib? q̄ s̄ sine intellectu. **S**ic occidunt pctōres: qz obscurati itelligētia alic

nant a vita dei. **A**mittūt em p̄fessionē p̄f elationē: atqz ita eis occisis fit qd scriptum ē: **A** mortuo homie tanq̄ q nō sit perit cōfessio: et sic accipiūt i vanitate ciuitates suas: id est p̄los suos vanos eoz vanitatem sectātes: cū inflati iusticie nomie p̄suadēt: vt disrupto vnitatis vinculo: eos tanq̄ iustiores ceci et imperiti sequātur. **E**t qz plerūqz hinc inueniūt occasionē sepandi se ab vnitāte christi: dñi malos accusant cū quibus se cōmunionē nolle h̄re p̄singūt: **E**t qz fieri pōt: vt nō tñ infamēt inocētes q̄s tāq̄ malos se fugere simulant: s̄ etiā vera de quibusdā malis suis similib? dicant: inf q̄s triticū christi seruato vnitatis vinculo gemit: p̄pterea interposuit: viri sanguinū declinate a me: qm dices in cogitationē accipiet i vanitate ciuitates suas: id est ideo se ducēt in sepationē p̄p̄riā p̄los suos vanitate p̄p̄ria corūp̄ēdos: qz tu in cogitationē dices: viri sanguinū declinate a me: vt scz merito supbie pctōres in sp̄u occisi: p̄pterea ciuitates suas: hoc ē p̄los suos inuanū accipiant: s̄ est i erroris vanitatē sepando traducant: et quasi offensi cōmixtionē paleaz: disrupta vnitāte: triticū deserant: quia ipm triticū: id est bonos fideles monet: vt ante ventilationē que nouissima futura ē: non apte se a malis segregēt: ne adhuc eis cōmixtos deserant bonos: sed p bonā cōuersionē et dissimilitudinē vite quodāmodo tacite illis dicat corpus christi: viri sanguinū declinate a me. **H**oc em eis voce dei dicit: que vox in cogitationē est: sicut eā de dicit in cogitatione sancti populi sui. **V**iri autē sanguinū qui sunt: nisi qui oderūt fratres: **S**icut **J**ohānes dicit: **Q**ui odit fratrem suū homicida est. **H**oc ergo nō intelligentes occisi peccatores: quō dicat deus malis in cogitationē bonozū: viri sanguinū declinate a me: accusant in eis cōmunionē malozū: et se p has calūnias sepando accipiunt in vanitate ciuitates suas. **H**ec vox que modo in cogitationē bonozū dicitur malis: apta erit in illa die: quādo eis dicitur a capite ipso nostro: **N**unc noui vos: discedite a me omnes qui opamini iniquitatem. **N**unc autē dicit corpus christi qd est ecclia. **Q**uid est q̄ mihi calūniant supbi: quasi me maculent aliena peccata: et p̄pterea sepando se accipiūt in vanitate ciuitates suas: **N**ōne eos q̄ oderāt te odio habui: **U**t quid a me peiores exiguunt etiam corporales a malis separatio-

Alia lra.
† nō habet.
† oderunt te
oderam.

nem: vt ante tempus messis simul cum ziza
nisi eradicet & triticum: vt aſi tempus ven
tilationis perdā ſuſtinentiā tolerādi paleā:
vt anteq̄ oīa genera pſcū ad finem ſeculi
tanq̄ ad littus ſepanda pueniant: retia pa
cis vnitatiſq̄ dirumpā: **Nūquid** maloz
ſunt ſacramēta que accipio: **Nūquid** eozū
vite factiſq̄ cōmunico cōſentiendo: **Nōne**
eos qui oderant te dñe odio habui: **Et ſu
per inimicis tuis tabeſcebam.** **Nō**
ne cū zelus domus tue cōmederet me: vide
bam inſenſatos & tabeſcē: **Nōne** & tediū
detinebat me a peccatorib⁹ derelinquētib⁹
legem tuā: **Qui** enī ſunt inimici tui niſi qui
vita ſua indicāt q̄ oderint legeſ tuā: **Hos**
ergo cum odiſſem: cur mihi calumniāt qui
accipiūt in vanitate ciuitates ſuas: q̄ mihi
imputari poſſint eoz peccata quos oderā:
& ſup quib⁹ zelo dom⁹ dei tabeſcebam: **Sed**
vbi ē: **Diligite** inimicos veſtros: **An** qz ve
ſtros dixi: nō dei: **Benefacite** inq̄t eis qui
oderūt vos: nō ait: qui oderūt deus. **Ideo**
iſte ſecutus dixi: **Nōne** eos qui oderūt te
dñe odio habui: non dixi: qui oderūt me:
& ſup inimicis tuis tabeſcebam: tuis dixi nō
meis. **Sed** qui nos p̄pterea oderūt: & pro
pterea inimici nobis ſunt: qz deo ſeruimus:
quid aliud q̄ eū oderunt: & eius inimici ſi:
Nūquid ergo tales inimicos noſtros dili
gere nō debem⁹: **Aut** nō p̄pter deū p̄ſecu
tionē patiunt: q̄b⁹ dicif: **Orate** p̄ p̄ſequē
tib⁹ vos. **Ergo** attēde qd ſequif. **Per
fecto odio oderā illos:** **Quid** eſt p̄ſe
cto odio: **Oderā** in eis iniquitates eoz: dili
gebā conditionē tuā. **Hoc** ē perfecto odio
odiſſe: vt nec p̄pter vicia homies odens:
nec vicia p̄pter homines diligas. **Nā** ecce
vide quid adiūgat. **Inimici facti ſunt
mihi.** **Non** iam tñ dei: ſed ſuos inimicos
oñdit. **Quō** ergo in eis impleuit: et qd ipſe
dixi: **Nōne** eos qui oderāt te odio habui:
et qd dñs p̄cepit: **Diligite** inimicos vros:
Quō impleuit hoc: niſi illo p̄ſecto odio: vt
hoc in eis oderit quod iniqui ſiūt: hoc dili
gat qd homies ſunt: **Nam** & tpe veteris te
ſtamēti quo viſibilibus ſupplicijs carnalis
popul⁹ coercebat: homo ad nouū teſtamē
tū p̄ intelligentiā p̄tinens ſamul⁹ dei **Moy
ſes:** quō oderat peccatores: cuz p̄ eis ora
bat: et quō nō oderat: cum eos occidebat:
niſi qz perfecto odio oderat eos: **Ea** nāqz
p̄fectione ſic oderat iniquitatē quā punie
bat: vt diligeret humanitatē pro q̄ orabat.
Cū ergo corp⁹ chriſti ab impijs & iniqs etiā

corporaliter in ſine ſepandū: niſi inter eos
interim gemat: & cum illi occiſi peccatores
tanq̄ de maloz cōmunionē bonis calſini
ando: & ſe quaſi p̄ occaſionē maloz magis
a bonis & innocentibus ſepando: ſic acci
pient i vanitate ciuitates ſuas: vt niſi ma
li adhuc reſtent qui eozū ſepationē non ſe
quātur: ſed a bonis vſqz in finem tolerādi
eadem p̄mixture remaneāt. **Quid** inter h
agit corpus chriſti: ſiue centenū: ſiue ſexa
genū: ſiue tricenū fructū afferens cum tole
rātia: **Quid** agit p̄ima chriſti i medio fi
liar: ſicut liliū in medio ſpinarū: **Que** ſunt
voces eius: q̄ cōſcientiar: que ſpēs ſiſte regē
intriſec⁹: **Ecce** audi quid dicat. **Pro
ba** me deus & ſcito cor meū: **Tu** de⁹:
tu p̄ba: tu ſcito: nō homo: nō heretic⁹: q̄ nec
p̄bare nouit: nec ſcire poteſt cor meuz: vbi
tu probas & ſcis: quia non conſentiā factis
malozū: & illi me putant contaminari poſſe
peccatis aliozū: vt dum ego in lōgiqua
p̄grinatione mea facio: quod in alio p̄ſal
mo gemo: id eſt: **Cū** his qui oderāt pacem
eram pacificus: donec pueniam ad illā vi
ſionem pacis: qd interpretat hierlīm: que ē
mater omnīū noſtrū ciuitas eterna in celis.
Ipi litigādo & calumniādo ſeqz ſepando ac
cipiant nō plane in eternitatem: ſed in va
nitate ciuitates ſuas. **Proba** ergo me deus
& ſcito cor meum. **Scrutare** me & **co
gnoſce** ſemitas meas. **Et** quid hoc:
Attēde quid ſequif. **Et** vide: inquit:
ſi via iniquitatis in me eſt: & deduc
me in via eterna. **Scrutare** inquit ſemi
tas meas: id eſt p̄ſilia & cogitationēs meas:
& vide ſi via iniquitatis ſit in me: ſiue facien
do: ſiue cōſentiēdo: & deduc me in via eter
na. **Quid** aliud dicit: q̄ deduc me in chri
ſto: **Quid** eſt enim via eterna: niſi qui ē vi
ta eterna: **Eternus** enim eſt qui dixi: **Ego**
ſum via veritas & vita. **ſi** ergo aliquid in
ueneris i via mea qd diſpliceat oclis tuis:
quoniā via mea mortalis eſt: tu deduc me
in via eterna: vbi nulla ē iniquitas. **Quia**
& ſi quis peccauerit: aduocatum habemus
apud patrem **Jeſum** chriſtum. **Ipe** eſt ex
oratio p̄ peccatis noſtris. **Ipe** eſt vita eter
na ſine peccato. **Ipe** ē vita eterna ſine ſup
plicio. **Magna** ſacramēta fratres quomō
nobiscum loquit ſpirit⁹ dei: quō nobis fa
cit in hac nocte delicias. **Quid** ē hoc: roga
mus vos fratres: **Unde** dulciora: quo ob
ſcuriora. **Coſtit** nobis potionem ad amo
rem ſuum: quibusdam modis miris miri

Alia ſſa
t inimicos
tuos.

Alia ſſa.
t Interroga.

ficat ipsa dicta sua: vt cum ea diceremus: q̄ iam noueratis: tamē qz ex illis locis eruebant que obscura videbant: tanq̄ noua fieret ipsa cognitio. **N**āquid non noueratis fratres: qz in ecclesia dei tolerādi sunt mali: z scismata nō sunt faciēda: **N**āquid nō iam sciebatis: qz intra illa retia que capiūt bonos z malos p̄sces: p̄durandū est vsq̄ ad littus: nec retia rumpenda sunt: quia in litore sepabunt boni ad vasa: z mali p̄fici ent: **J**am ista noueratis: versus autē istos psalmi hui⁹ nō intelligebatis. **E**xpositū est qd̄ non intelligebatis: z innouatū est quod noueratis.

ExPLICIT Tractatus de ps̄. CXXXVIII.
INCIPIT Tractatus de ps̄. CXXXIX.

Prefatio.

Ifferūt dñi fratres: z in ip̄is dominus omnium vt istū psalmūz afferā ad vos intelligendū: quātū domin⁹ donat. **A**djuuet orōnib⁹ vestris: vt ea dicam que oportet me dicere: et vos audire: vt omnib⁹ nobis vtilis sit sermo diuinus. **N**on em̄ omnib⁹ vtilis est: qz nō est omnium fides. **F**ides autē sic est i anima vt radix bona que pluuiā in fructū ducit: p̄sidia vō et error diabolic⁹: z cupiditas mala radix omnium maloz: sicut radix spinarū etiā dulcem pluuiā ad punctiōes cōuertit. **Q**uid habet psalmus iste credo cuz cantaret aduertisse vos: **Q**m̄ cōquerit z gemit: z deo precē fūdīt: inter malos cōstitutū corp⁹ christi. **E**t em̄ vox est in omni tali p̄phetia tanq̄ illius inopis: id est egētis: nōdum satiati esurientis z sitētis iusticiā: cui quedā saturitas p̄missa in fine seruatur. **I**nterim hic nunc sitiat z esuriat: z gemat z pulset z querat: p̄grinationis illecebris non delectet: **N**ō putet patriā seculū: vñ vt liberaret christ⁹ aduenit: qz christus caput nostrū esse voluit: caput scz cuiusdā corporis. **N**ō em̄ potest dici caput: vbi corp⁹ nullū est cui sit caput. **P**roinde si caput christus: z alicui⁹ corporis caput est christus: corp⁹ illius capitis sancta ecclesia est: in cui⁹ nos mēbris sumus si caput nostrū diligim⁹. **A**udiam⁹ ergo voces corporis christi: hoc est nostras si sumus in christi corpore: qz quisq̄s ibi nō fuerit: in eis erit intra quos illud corp⁹ gemit. **P**roinde aut in illo corpore cris vt gemas inter malos: aut non eris in illo corpore: z in eis eris inter quos malos gemit corpus quod gemit int̄ malos: aut mēbris christi: aut bonis corporis xp̄i. **N**ec isti inimici et aduersarij

corporis christi vno modo intelligunt: aut vno modo agunt. **V**ersipellis est em̄ qui i eis regnat: et qui eis vti tanq̄ vasis suis. **L**eterū multi ab illo liberātur: et in corpus christi trāseūt: z qui sint: z quid futuri sint: nouit ille qui illos redemit sanguie suo nesciētes. **S**unt autē quidā p̄seuerātes in malicia sua: ad christi corp⁹ nō p̄tinētes: z ipsi noti ei vtiq̄ cui nihil ignotum est. **I**nterim illi qui iam cōpaginati sunt cū mēbris eius nondū habentes resurrectionē futurā: in q̄ perit omnis gemit⁹: z laus succedit: in qua omnis tribulatio moriet⁹: z erit sine fine exultatio: nondū ergo habētes hoc in re: sed tñ tenentes in spe: gemit ex desiderio quodam: z orant se liberari ab omnibus malis inter quos necesse ē viuere z tomis. **N**ō. n. sepatio iam cuiq̄ tuta est. **I**llius em̄ erit sepatio: qui nō nouit errare. **Q**uid est q̄ non nouit errare: **E**t nec malū trāsciat ad dexteram: nec bonū ad sinistra. **N**os autem in hac vita difficile est vt nosip̄os nouerim⁹: quātō minus debem⁹ de quocūq̄ p̄properā ferre sententiā. **Q**uia si hodie malū nouimus: cras qualis futur⁹ sit ignoramus. **E**t forte quē vehemēter odimus frater noster est z nescimus. **S**ecuri ergo odimus in malis maliciā: z diligimus naturam: vt quod ibi fecit deus amemus: quod ibi fecit ipse homo oderimus. **F**ecit em̄ deus ip̄m hominē: fecit autē homo peccatū. **B**ilige quod fecit deus: odi quod fecit homo. **S**ic enim p̄sequer̄ quod fecit homo: vt liberetur qd̄ fecit deus.

In finē psalmus ipsi Dauid.

Apostolo p̄stitutū est. **F**inis enim legis christus ad iusticiā omni credenti. **E**rgo cum audis psalmū dicere: in finem: corda cōuertant ad christum. **T**anq̄ em̄ prece psalmi: est titul⁹ psalmi: veluti dicens: **E**cce venit: z inde dicitur sum: de christo cantatur⁹. **N**am z ip̄i Dauid: nō intelligo: nisi ip̄m qui factus est ex semie Dauid fm̄ carnem. **I**nterim p̄pter genus cōgruit nomē: **G**en⁹ carnale Dauid: genus spirituale supra Dauid: z nō solū ante Dauid: sed ante Abraā: **N**ec ante Abraā tm̄: s̄ ant̄ Adam: nec ante Adā tm̄: sed ante celum z terram: ante omnes angelos: ante oēs potestates et virtutes: ante omnia visibilia et inuisibilia. **Q**uare: **Q**uia vt hec essent: oia per ip̄m facta sunt: z sine ip̄o factū est nihil. **E**rgo qz ex semie Dauid nō fm̄ diuinitatē